

CVII. TAVIA (*Taggia*).

Via Albingauno Antipolin secundum itinera maritimum et terrestre sic habetur disposita:

ITIN. MARITIMUM p. 502:	STRABO 4, 6, 1 p. 202:	PEUTINGERANA:	RAVENNAS 4, 32. 5, 2:	ANTONINIANUM p. 295:
Albingaunum portus XXV	Albingaunum	Albingauno XV	Albingano (-nis)	Albingauno XV
portus Maurici XII		Luco Boramni ...	Luco Vermanis (germanis)	Luco Bormani XVI
Tavia fluvius XII	stad. 480 = LX	Costa bellene XVI	Costa balleni (ballenis)	Costa balenae XVI
Vintimilio plagia XVI		Albentimillio VIII	Avinctimilio (ad viginti milio)	Albintimilio V
Hercle Manico portus XXII	Monoecus	in Alpe maritima VIII	Alpe maritima (albi maritana)	Lumone VI
Avisone portus III		Gemenello VI		Alpe summa VIII
Anaone portus XII				Cemenelo VI
Olivula portus V		Varum X		Varum flumen X
Nicia plagia XVI		Antipoli		Antipoli

Tavia fluvius is est qui hodie dicitur Taggia. Eius ad ostia, ibi fere cognomine Taggia et ad eum vicus l'Arma, repertus est titulus is qui se- ubi fuit *Costa balaenae* itinerariorum, nunc autem est oppidum fluvio quitur, unde efficitur iam antiquo tempore castellum ibi stetisse.

7809 Taggiae ibi ubi adhuc prostat, nempe in porta castelli quod fuit *dell' Alma* s. *Arma*, titulum inventum esse a. 1565 intellegitur ex altero supra hunc collocato: *D. o. m. | Tabiates crebris Turcarum | incursionibus vexati, [quo] sibi et posteris tutiorem sedem | pararent, hoc propugnaculum | tit. Annuntiationis | nuncupatum cum tabella | [mirae ve]tustatis hic | [invent]a erexere | [anno a partu] vir. MDLXV | die XXV Martii.* Quae dedi uncis quadratis comprehensa, evanida facta in lapide supplevi ex Calvii 'chronicis conventus S. Mariae de misericordia ordinis praedicatorum Tabiae ab 'anno 1460 ad 1623' ms., unde quae huc pertinent mea causa excerptis Hier. Rossi Ventimigliensis: '1564. R. P. Fr. Ludovicus de Revello prior 'concionibus adhortationibus et aliis modis hortabatur populum Tabiensem, ut arcem fortem et bene munitam quam primum fabricarent ad depri- 'mendos furores barbarorum; et cum satis super hoc disputatum esset, ipse cum suis fratribus assumpta cruce processionaliter ad locum ivit ubi dicitur 'l'Arma, et supra specum, ubi est oratorium B. Virginis, coepit propriis humeris ex litore maris deferre saxa ad fortalitiu illud fabricandum.... 'Fodientes ergo fundamenta novae arcis in rudibus antiquarum ruinarum repererunt tabulam ex marmore albo, sed ob tellurem aliquantulum 'rubicundam sic continentem' (sequitur inscriptio antiqua) 'quam tabulam, postquam fabricare coeperunt, collocaverunt supra portam istius arcis cum 'alia tabula seu columna maiore prima continente' (sequitur inscriptio recens). Tabula haec recens cum et forma et litteris antiquam imitetur, elementa quaedam (ut M et m) plane differunt et vocabula separantur in antiqua punctis, in recenti interstitiis. Illam vere aetatis Romanae esse qui accurate inspicit intellegat necesse est.

VICTORIAE-AETER
NI-IMVICTI-IOVIS sic
OPTIMI MAXIMI
M-VAL-CAMINAS
5 CASTELLI-RESTI
TVTOR
A U T O L Y C U J

Contuli diligenter. Castelletti cod. Ambros. D. 199 inf. f. 105' (inde sub falso nomine Iulii Guastavini Mur. 91, 11); Maurandus 1572 apud Peirescium cod. Paris. Lat. 8957 f. 230; Ganducius *discorsi* p. 54 (inde Schiaffino vol. 2 p. 8); canonicus Vinc. Lotto apud Amatium cod. Vat. 9763; Amoretti *viaggio da Milano a Nizza* (Mediolani 1829. 12) p. 46; Navone *passagg. per la Liguria occ.* p. 129; L. Bixio *antologia di Firenze* vol. 10, 1, 7; Sanguineti p. 172.

7 postea adiectus est litteris ad cursivas inclinantibus, sed antiquis et ipsis.

CVIII. ALBINTIMILIVM (*Ventimiglia*). Tribu Falerna.

Intimilios (sic scribendum esse mox videbimus) Ligures Liguribus Ingaunis adiungunt Livius (40, 41, 6: *Postumius ad visendam oram Ingaunorum Intimiliorumque Ligurum processit*) et Strabo (4, 6, 1 p. 202, vide supra p. 894). Caelius apud Ciceronem ad fam. 8, 15, 2 sic scribit a. u. c. 705: *quodnam ob scelus iter mihi necessarium retro ad Alp[is] versus incidit? ideo quod Intimilii (cod. intimidii) in armis sunt, neque de magna causa.* Oppidum eorum appellatur *Album Intimilium* (sic Plinius 3, 5, 48; 'Αλβιον 'Ιντεμέλιον vel 'Ιντιμελίον Strabo l. c., vide supra p. 894) sive *Albintimilium* (sic tituli tres Cemenelensis n. 7883 ... o Aliconi trib ... *Albintimiliens.* et urbani duo Fabrett. 135, 104: *M. Saburius Ligus Fal. Albintimili* et Kellermanni n. 101a, 3, 1: *M. Aemilius Clemens Alb. I[n]ti-*

mil., item itin. Antoninianum p. 296: *Albintimilio*, idemque latet in corruptelis Peutingeranae: *Albentimillio* et apud Tacitum hist. 2, 13: *albintimilitum* et Ptolemaeum 3, 1, 3 'Αλβινιμήνιον, 'Αλβιντομήνιον, 'Αλβινιμίον) sive *Intimilium* (sic titulus Aquileiensis supra n. 886: *C. Albucius C. f. Fal. d. Intimili* et ita restituendum est apud Varronem de re rust. 3, 9, 17: *intimilium*, Strabonemque l. c., ubi semel traditum est 'Ιντιμέλ-, praeterea 'Ιντεμέλ-, item apud Tacitum Agric. 7: *dum Intemlo — Liguria pars est — hostiliter populatur*), hodie *Ventimiglia* (*uintimilio* itin. marit. p. 502), quod non ex *Albintimilio* corruptum est, sed ex *Intimilio*. Oppidum satis magnum (πόλις εὐμεγέθης) appellatur Straboni, situm autem fuit non eo ipso loco, quo nunc est *Ventimiglia*, sed mille pas-